

MÁLGAGN FYRI SOSIALISTISKT UNGMANNAFELAG

Blaðstjóri: Hans Jørgensen

RÚSDREKKATJAK

9 PST VÓRU FYRI NÓGALDANDI RÚSDREKKASKIPAN MEÐAN 18 PST. VÓRU FYRI FRÍ-
ARI SOLU AV ØLLUM RÚSDREKKA

Á fjølmentum fundi seinasta mánakvöld var rúsdrekkalógin sett undir alment tjak í felagnum.

Vit hovdu fingið teir báðar Peter F. Christiansen, býráðslim og Haldor Hansen, lógtingsmann at seta síni sjónarmið fram viðvíkjandi rúsdrekkaskipinini. Drúgv tjak stóðst av hesum. Peter F. Christiansen, sum hevði gjørt eitt stórt fyrireik-

fólkaatkvøðuna um rúsdrekkaskipningin sum fordi til bann av allari solu og skeinking av rúsdrekka. Stórliga fylltist hann á so litið lógreglan og tollmyndugleikarnir virdu lógina. Hann nevndi fleiri beinleiðis dømi um lógarbrot eitt nú tá Skipafelagið hevði 40 ára stovn ingardag og tá ið nýggja skipið hjá DFDS kom fyrstu ferð á Havnnina í summer. Tá varð skonkt í stórum meðan skipin lógu við bryggju í Havn.

Lógin er ein sosiallóg sum er til gagns fyri alt fólkið.

Meðan Peter F. Christiansen var fyri varðveitan av galdandi lóg, helt Haldor Hansen, at ymsar broytingar vóru neyðugar.

Hann legði stóran dent á at fáa alkoholleru í skúlarnar, so nemingarnir frá barnsbeini av komu at kenna vandan sum kundist standast av nýtlu av rúsdrekka. Annars helt hann, at froyingar ikki vóru so illa farnir at teimum ikki kundist verða litið eina ol upp í hendi. Hann nært við tað uppskot sum hann saman við Jóhan Simonson, lógtingsmanni legði á tingborð fyri umleið einum ári síðan. Hann helt at um eitt slíkt uppskot kom til atkvøðugreiðslu á tingi, vóru bert 4-5 mans sum torðu at greiða atkvøðu fyri málinum, av tí at tingmenn vóru bangnir fyri at missa atkvøður.

Aftaná tjakið varð atkvøtt. Fyra spurningar vóru settir fundarfólkunum.

Haldor Hansen, lógtingsmaður: lógin gerð fólkið til lógbrotarar

1. Varðveitan av galdandi rúsdrekkaskipan.
2. Brygging av sterkum oli í Føroyum, og útflyggjan við 3 daga freist.
3. Sola av sterkum oli í handlunum.
4. Fri sola av øllum rúsdrekka í Føroyum

Øg varð úrslitið hetta:

Fyri gr. 1 atkvøddu 9 pst. ja
Fyri gr. 2 atkvøddu 43 pst. ja
Fyri gr. 3 atkvøddu 30 pst. ja
Fyri gr. 4 atkvøddu 18 pst. ja

BRØN TIL BERGMÁL

Grundstykk

Okkum er sent: Harra blaðstjóri, eg biði um innivist í blaðið tygara fyri hesum fáum reglum:

Spenningurin er stórus ímillum Havnamenn tí nú skal dómur fella í málinum um annaðhvørt Ólavur Michelsen hevur rætt í sínum skuldsetingum um smákorruptión í stórum stíla ímóti fráfarna býráð ella ikki.

Men nú er so at spyrja um hetta býráðið, sum nú situr er stórt frægari í so máta!

Mær var lesandi í bløðunum herfyri har sjálfur formaðurin í teknisku nevnd Poul Hansen svaraði uppá fyrispurning: at grundstykkini verða seld eftir hvussu langt síðani ið søkt varð. Tað vil siga í tí raðfylgju tey vóru innkomn. Men eg kann bara siga tað, at eg eri illa

royndur í so máta. Eg søkti fyrstu ferð í 1963 og aftur í 64, men ikki so frægt sum eg havi fingið svar frá býráðnum. Hvørki frá tí gamla ella tí sum nú situr. Eg veit um menn sum hava søkt í ár og sanniliga um teir ikki hava fingið grundstykk ávist.

Nei, enn gongur arbeiði í býráðnum eftir somu reglum sum tað altið hevur gjørt, nevniliga: eg hjálpi tær og tú hjálpi mær!

Men eitt skal Pól á Verkinum eiga, at ongandið hevur verið so litið skil í teknisku nevnd hjá býráðnum sum nú. Ja, soleiðis royndist hetjurnar á Stiklastøðum!

Ólavur: sötur er sjálgvigin bit.

Havnardrongur.

Hernaður

Í seinasta blað unga tjóðveldisins var nógv skriva um hernaðin, har høgt verður til høgna og vinstru um hvør skuldina hevur at hermenninir eru komnir higat til lands.

Ikki var tað ætlan mín at taka nakað tjak um hetta, men bert hava nakrar viðmerkingar.

Av politiskum málum eru tvey ið koma í serklassa nevniliga — hernaðurin og deyðarevsingin —. Bæði bliva tey nýt av og til, og helst upphætt eitt val. Hetta er sermerki fyri tjóðveldisflokk.

Til næstseinasta fólkatingsval (Framhald á 7. síðu)

Bergmál mál-gagn fyri SU

Nú er blaðið komið í eina fasta legu. Men lat tað verða sagt beinanvegin, at skal nokur dygt verða í blaðnum, so fer ikki at bera til í longdini um bert nakrir fáir fara at skriva tað sum skrivast skal. Stutt og greitt, allir limir felagsins, eins og javnaðarungdómur kring allar Føroyar eru vælkomnir at seta sína hugsan fram um ymsk samfelagsviðurskipti í Bergmáli.

Gerði tykkara til, at Bergmál verður eitt veruligt mál-gagn fyri alla hina stóru fjøld av ungum sosialistum her á landi.

BERGMÁL

er tað ið vit vanliga kalla ekkó. Her er talan um bergmál frá teimum stóru andshetjum, sum við teirra áhaldandi stríði bardust fyrri frigering av hini stóru trælkaða arbeiðarafjøld um alla Europu í 19. öld. (Bárður teknaði).

Frælsi — Javnaður — Brøðralag

Vit eru ivaleyst øll samd um, at vit ganga inn fyri demokratitím, men tað er munur í uppfatanini av innihaldinum í orðinum demokrati.

Tær borgarligu kreftirnar her á landi, uppfata demokratið bert sum ein politiskan stjórnhátt, meðan hin sosialistiska uppfatanin gongur longur, og heldur at demokratið er nakað annað og meiri.

Endamálið kann ikki bert verða politiskt demokrati, men eisini peningaligt demokrati ella javnrættindi.

Fólka-, Sambands- Sjálfstýris- og eisini Tjóðveldisflokkurin halda at hitt almenna skal hava avmarkaða ávirkan á samfelagsviðurskiptini, meðan hin einstaki skal hava óavmarkað frælsi. Tær friu kreftirnar skulu sleppa at leika í júst, sum tær

sjálvar vilja, tær skulu hava alt at siga í framleiðsluni, í vinnulivinum, hvør skal fáa arbeiði, hvat skal gerast og so framvegis.

Yvir fyri hesum stendur einstakur sosialistiskur flokkur í Føroyum, Javnaðarflokkurin. Hann sigur at tað sokallaða »fria initiativ« oftast verður »de tilfældige kræfters spil«.

Mumurin millum tað kapitalistisku og tað sosialistisku uppfatanina, á tí økonomiska økinum er, at teir borgarligu flokkarnir uttan himpr, avvisa eina og hvørja innblanding frá almennari síðu í virkin, sum teir siga seg at eiga(?) meðan Javnaðarflokkurin krevur at tað almenna skal hava eitt orð at siga, og millum annað hava loyvið til at kaga niður í teirra ofta ógvuliga dulda rokniskap,

so at stórkapitalistarnir koma at gjalda fullan skatt eins og hin fastlonti og arbeiðsmaðurin!

Enski rithøvundurin John Osborne hevur í bókini »Declaration« sagt:

»Sosialisma er roynd. Ikki ein trúarsetningur (dogme), men ein jättan av sannleika og friheit, og um hvussu menniskjan skal liva saman. Tað er ikki nógmikið at hugsa um, hvussu húsini skulu verða, vit byggja til menniskjuni, hvat slag av skúlum børnini skulu ganga í, ella hvussu stór fólkapensjónin skal vera. Tað eru aðrir spurningar, sum koma upp á tal, og sum eru líka so týðningarmiklir: Hvussu hava tey menniskjuni tað, sum búgva í húsunum? Hvussu eru viðurskipti teirra til annan, til teirra børn, til teirra grannar? Hvat

hevur týðning fyri tey, hvat gevur teimum vón til lívið, hvat ger tey bangin? Hvussu verður tosað innanhýsis, og hvønn týðning hevur arbeiði teirra fyri tey? Hvat ger teimum ilt, og hvat vænta tey ser av tilveruni? Hvat gevur teimum fólisi av felagsskapi, og fær tey til at opna seg fyri hvørjum øðrum? Roynd merkir spurningar. Tað er uppgáva sosialismunar at spyrja.«

Nógv er broytt síðan franska kollvelttingin lat orðini — frælsi — javnaður — brøðralag — skriva á stit merkið. Hesi orð siggja vit hvønn dag í SOCIALINUM Útleggjingin av orðinum varð henda, og er hon samsvarandi einum sosialistiskum samfelagssjónarmiði: Frælsi frá útnyttan og spekulasjonum, javnt stillaður fyri lógini, brøðralag sum almenna forskrift.

J. Sam.

JAVNAÐARHUGSJÓNIN

Bárður Jacobsen helt roðu í felagnum 19. oktober. Evnið sum var til umrøðu var javnaðarhugsjónin. Tað var okkum øllum greitt beinanvegin at tað var ikki fyrstu ferð hann roddi

um hetta evnið. Hann er avgjørt ein skúlafur sosialistur og vit kunna bert harmast um at vit ikki eiga fleiri av tí slagnum.